

POSTANOWIENIE

Dnia 28 sierpnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku J. G., G. T., J. K., J. N., Z. N., S. N. i R. M.
przy uczestnictwie I. sp. z o.o. w W.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 sierpnia 2018 r.,
na skutek skarg kasacyjnych wnioskodawców i uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 13 października 2017 r., sygn. akt V Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania,**
- 2) oddala wnioski skarżących o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

I. sp. z o.o. z siedzibą w W. - uczestnik postępowania z wniosku J. G., G. T., J. K., J. N., S. N. i R. M. o ustanowienie służebności przesyłu oraz wnioskodawcy działając wspólnie złożyli skargi kasacyjne od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 października 2017 r., którym zmieniono postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 13 września 2016 r., ustanawiającego na rzecz uczestnika postępowania służebność przesyłu na nieruchomości pozostającej we współwłasności wnioskodawców za wynagrodzeniem rocznym w kwocie 19 404 zł, poprzez obniżenie kwoty wynagrodzenia do 6 000 zł.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargi kasacyjne z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Uczestnik postępowania oparł skargę na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, *czy decyzja administracyjna wydana na podstawie § 2 ust. 1, 2, i 3, § 3 ust. 1 w zw. z § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 1958 r. w sprawie zasad i trybu przekazywania w ramach administracji państwowej przedsiębiorstw, instytucji oraz zakładów, nieruchomości i innych obiektów majątkowych na rzecz zakładu energetycznego, który na podstawie tej decyzji posadowił na nieruchomości należącej w dniu wydania decyzji do Skarbu Państwa urządzenia energetyczne, stanowi nadal tytuł prawny do korzystania przez następców prawnych tego przedsiębiorstwa z tej nieruchomości w granicach służebności przesyłu.*

Wnioskodawcy uzasadnili potrzebę przyjęcia skargi do rozpoznania jej oczywistą zasadnością (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c), wynikającą - w ich ocenie - z naruszenia art. 322 k.p.c. poprzez zmniejszenie kwoty odszkodowania przyjętej na podstawie opinii biegłej w sposób dowolny i nieuzasadniony.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu

przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 - nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.). Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia problemu - nie zaszły żadne okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Przedstawione zagadnienie nie spełnia powyższych wymagań. Problem przedstawiony przez skarżącego został już rozstrzygnięty w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2018 r., (III CZP 50/17, BSN 2018, nr 6, poz. 6), zatem nie przyczyni się do rozwoju orzecznictwa w podobnych sprawach. Skarżący nie wskazał również okoliczności, których wystąpienie przemawiałoby za zmianą stanowiska Sądu Najwyższego.

Natomiast dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Argumentacja przedstawiona przez wnioskodawców nie czyni zadość tym wymaganiom. Sąd ustala bowiem wysokość wynagrodzenia *ad casu*, biorąc pod uwagę całość okoliczności faktycznych sprawy. Skarżący nie wykazali, by rozumowanie Sądu drugiej instancji w tym zakresie wykraczało poza zasady logiki i doświadczenia życiowego, a ich wywód ma częściowo charakter niedozwolonego polemiki z oceną dowodów dokonaną przez sąd powszechny (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zaś na podstawie art. 520 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

jw